

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott****§151****Beslut om medfinansiering vid gråstarrsoperation (Beslut enligt
delegation)**

RS191252

Beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- godkänna medfinansiering i samband med gråstarrsoperation för de patienter som önskar multifokala linser
- uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att tillse att beslutet medfinansiering vid gråstarrsoperation implementeras i Region Halland

Ärendet

Grå starr är en åldersförändring i ögat som innebär att den biologiska linsen grumlas så att synen försämras. Vid en gråstarrsoperation sätts en konstgjord plastlins in i utbyte mot ögats biologiska lins. Ögats egen förmåga att ställa om seendet på olika avstånd tas då bort. Patienten behöver som regel glasögon efter operationen. De mest basala linserna är så kallade monofokala, vilka är standard vid operation mot grå starr. Genom att istället sätta in en så kallad multifokal lins kan patienten slippa bära glasögon. Multifokala linser omfattas dock inte av hälso- och sjukvårdens offentligt finansierade vårdutbud då det inte rör sig om en medicinsk behandling. Av medicinska skäl är det i regel inte möjligt för en patient som i samband med en gråstarroperation fått monofokala linser att byta ut dem till multifokala linser senare i livet.

Medfinansiering (co-payment) innebär att patienten finansierar den del av en hälso- och sjukvårdsinsats som ligger utanför regionens offentligt finansierade utbud medan regionen betalar den del av insatsen som omfattas av offentlig finansiering. I detta ärende föreslås att Region Halland inför medfinansiering i samband med gråstarrsoperation för de patienter som önskar multifokal lins.

Idag utförs inte operationer med multifokala linser inom den offentliga vården i Region Halland. För att Region Halland ska kunna erbjuda patienter multifokala linser, och kunna debitera patienter merkostnaden, behöver hälso- och sjukvårdsdirektören få uppdraget att tillse att medfinansiering vid gråstarrsoperation implementeras i Region Halland.

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott**

Det kan finnas en risk att vissa patientgrupper inte har ekonomiska möjligheter att utnyttja erbjudandet då kostnaden för multifokala linser är relativt hög.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- godkänna medfinansiering i samband med gråstarrsoperation för de patienter som önskar multifokala linser
- uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att tillse att beslutet medfinansiering vid gråstarrsoperation implementeras i Region Halland

Beslutsunderlag

- Beslutsförslag Beslut om medfinansiering vid gråstarrsoperation

Expedieras till

Driftnämnd Hallands sjukhus

Paragrafen är justerad

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionkontoret

Hälso- och sjukvård
Carina Werner
Hälso o sjukvårdsstrateg
Mika Jägerstedt
Hälso o sjukvårdsstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2021-06-10	RS191252

Regionstyrelsen**Beslutsförslag Beslut om medfinansiering vid gråstarrsoperation****Förslag till beslut**

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att:

- godkänna medfinansiering i samband med gråstarrsoperation för de patienter som önskar multifokala linser.
- uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att tillse att beslutet *medfinansiering vid gråstarrsoperation* implementeras i Region Halland.

Sammanfattning

Grå starr är en åldersförändring i ögat som innebär att den biologiska linsen grumlas så att synen försämras. Vid en gråstarrsoperation sätts en konstgjord plastlins in i utbyte mot ögats biologiska lins. Ögats egen förmåga att ställa om seendet på olika avstånd tas då bort. Patienten behöver som regel glasögon efter operationen. De mest basala linserna är så kallade monofokala, vilka är standard vid operation mot grå starr. Genom att istället sätta in en så kallad multifokal lins kan patienten slippa bära glasögon. Multifokala linser omfattas dock inte av hälso- och sjukvårdens offentligt finansierade vårdutbud då det inte rör sig om en medicinsk behandling. Av medicinska skäl är det i regel inte möjligt för en patient som i samband med en gråstarroperation fått monofokala linser att byta ut dem till multifokala linser senare i livet.

Medfinansiering (co-payment) innebär att patienten finansierar den del av en hälso- och sjukvårdsinsats som ligger utanför regionens offentligt finansierade utbud medan regionen betalar den del av insatsen som omfattas av offentlig

finansiering. I detta ärende föreslås att Region Halland inför medfinansiering i samband med gråstarrsoperation för de patienter som önskar multifokal lens. Idag utförs inte operationer med multifokala linser inom den offentliga vården i Region Halland. För att Region Halland ska kunna erbjuda patienter multifokala linser, och kunna debitera patienter merkostnaden, behöver hälso- och sjukvårdsdirektören få uppdraget att tillse att medfinansiering vid gråstarrsoperation implementeras i Region Halland.

Det kan finnas en risk att vissa patientgrupper inte har ekonomiska möjligheter att utnyttja erbjudandet då kostnaden för multifokala linser är relativt hög.

Bakgrund

Grå starr är en åldersförändring i ögat som innebär att den biologiska linsen grumlas så att synen försämras. Vid en gråstarrsoperation sätts en konstgjord plastlins in i utbyte mot ögats biologiska lens. Ögats egen förmåga att ställa om seendet på olika avstånd tas då bort. Patienten behöver som regel glasögon efter operationen. De mest basala linserna är så kallade monofokala, vilka är standard vid operation mot grå starr. Genom att istället sätta in en så kallad multifokal lens kan patienten slippa bära glasögon. Multifokala linser är mer avancerade och har en annan optisk konstruktion, vilket gör att ögat kan se bra både på långt och nära håll, vilket möjliggör att patienten helt eller delvis kan slippa glasögon. Multifokala linser omfattas dock inte av hälso- och sjukvårdens offentligt finansierade vårdutbud då det inte rör sig om en medicinsk behandling. Av medicinska skäl är det i regel inte möjligt för en patient som i samband med en gråstarroperation fått monofokala linser att byta ut dem till multifokala linser senare i livet.

Idag utförs inte operationer med multifokala linser inom den offentliga vården i Region Halland. För att Region Halland ska kunna erbjuda patienter multifokala linser, och kunna debitera patienter merkostnaden i jämförelse med kostnaden för standardlinser, behöver hälso- och sjukvårdsdirektören få uppdraget att tillse att medfinansiering vid gråstarrsoperation implementeras i Region Halland.

I Nationella Kataraktregistret finns 131 015 operationer registrerade under 2019 och av dessa operationer går det att utläsa att i 0,98 procent av fallen har multifokala linser används (1 284 operationer).

Medfinansiering och kostnader

Medfinansiering (co-payment) innebär att patienten finansierar den del av en hälso- och sjukvårdsinsats som ligger utanför regionens offentligt finansierade utbud medan regionen betalar den del av insatsen som omfattas av offentlig finansiering. Patienten kan i denna situation välja ett tillägg eller något annat än det som erbjuds inom den offentligt finansierade vården och själv betala mellanskillnaden. Regioner som idag tillhandahåller möjligheten till medfinansiering vid gråstarrsoperationer är Region Stockholm, Region Jönköping samt Region Skåne.

Uppgifter som finns tillgängliga gällande kostnader i samband med medfinansiering av multifokala linser visar att patientens kostnad kan uppgå till ca 20 000 kr/öga beroende på lins och synfel. Region Halland saknar tillgång till mer detaljerad information kring kostnader då detta är en uppgörelse som görs mellan vårdgivaren och patienten i varje enskilt vårdmöte.

Konsekvensbeskrivning

Idag utförs inte operationer med multifokala linser inom den offentliga vården i Region Halland, då det inte rör sig om en medicinsk behandling. Region Halland kommer därmed att behöva utöka sitt utbud. Oberoende av val av linser kommer det inte att föreligga någon skillnad gällande tillgång till vård och behandling av gråstarr för patienten.

För gråstarrsoperationer i egen regi inom Region Halland ses ingen betydande skillnad mellan könen avseende väntetider och genomförda gråstarrsoperationer.

Medfinansieringen kommer möjliggöra att fler patienter har råd att slippa bära glasögon vilket kan anses öka livskvalitén. På grund av den relativt höga kostnaden för de patienter som väljer multifokala linser kan det finnas en risk att vissa patientgrupper inte har ekonomiska möjligheter att utnyttja erbjudandet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet kommer inte att innebära några ekonomiska konsekvenser.

Förvaltning

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Martin Engström
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Styrelsens/nämndens beslut delges

Driftnämnd Hallands sjukhus